ZDRAVSTVENI DOM IDRIJA
Otona Župančiča 3, 5280 Idrija
tel.: 05 37 34 200, faks: 05 37 34 203
e-pošta: zd.idrija@zd-idrija.si, www.zd-idrija.si

Skrajšano

LETNO POROČILO

ZDRAVSTVENEGA DOMA IDRIJA

ZA LETO 2023

marec, 2024

Odgovorna oseba: mag. Tomaž Glažar, direktor

Tomaž Glažar

Digitalno podpisal Tomaž Glažar
Datum: 2024.03.11 13:36:09 +01'00'

Kazalo vsebine

I. Poslovno poročilo 4
1. ZAKONSKE PODLAGE 4
2. CILJI ZA LETO 2023 5
3. DELOVNI PROGRAM 7
Izvedba programov 7
II. Računovodsko poročilo 8
1. INVESTIRANJE 8
2. IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV PO NAČELU POSLOVNEGA DOGODKA 9
Prihodki 9
Odhodki 9
Rezultat 10
3. IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV PO VRSTAH DEJAVNOSTI 11
4. BILANCA STANJA 11
III. Obvezne priloge letnega poročila 11
IV. Sanacijski načrt 12

UVOD

Leto 2023 je bilo prvo »pocovidno« leto, ko smo se lahko v celoti posvetili vsem rednim dejavnostim. Leto je zaznamovalo pomanjkanje zdravnikov na področju družinske medicine in posledično zagotavljanje zdravnikov v nujni medicinski pomoči ter zdravnika v dispanzerju za ženske. Uspeli smo zaposliti novega specializanta družinske medicine in dve zdravnici iz tujine, ki bosta izpolnili pogoje za prevzem splošne ambulante in ambulante otroškega in šolskega dispanzerja v letu 2024.

Zaradi težav pri zagotavljanju zdravnikov v splošnih ambulantah so bili pacienti v letu 2022 zelo nezadovoljni z dostopom do teh ambulant. To smo v letu 2023 skoraj popolnoma odpravili z ustreznim procesom sprejemanja klicev in povratnih klicev pacientom. Zadovoljstvo pacientov se je občutno izboljšalo, saj se je le peščica pritožila nad dejstvom, da ambulante ni bilo mogoče priklicati.

V posebno veselje nam je, da smo uspeli vzpostaviti Center za duševno zdravje otrok in mladostnikov (CDZOM). S 1. februarjem 2023 je ta začel s polnim delovanjem. V nekaj mesecih so potrebe prerasle načrtovane kadrovske kapacitete, kar kaže na to, da so potrebe po tej zdravstveni dejavnosti obstajale že bistveno prej.

Z občinama ustanoviteljicama smo vzorno sodelovali, saj vodstvi obeh občin (Idrija in Cerkno) razumeta naše težave in nam pomagata pri reševanju nastalih problematičnih situacij. Tako je Občina Idrija namenila dve stanovanji za zdravnici iz tujine, Občina Cerkno pa začasne prostore za fizioterapijo, ki naj bi v Cerknem z delom začela v letu 2024. Obe občini s stalnimi investicijskimi vlaganji izkazujeta razumevanje do zdravstvenih potreb prebivalstva. Tako smo se v letu 2023 skupaj z Občino Idrija ukvarjali z načrti in dovoljenji za nove prostore CDZOM in ambulanto medicine, dela, prometa in športa (MDPŠ), ki bodo v tako imenovanem »Avstrijskem« delu. Z Občino Cerkno smo v tako težko pričakovani novi zgradbi Zdravstvene postaje (ZP) Cerkno začeli z načrtovanjem prostorov za namene zdravstvene dejavnosti. Za krajane obeh občin bosta to veliki pridobitvi, saj bomo v Idriji lahko kasneje uredili ustrezne prostorske pogoje za satelitski urgentni center, pediatrijo in splošne ambulante. V Cerknem bomo po ureditvi nove ZP lahko vzpostavili nove zdravstvene dejavnosti, med katerimi so tudi pediatrija, fizioterapija, Center za krepitev zdravja (CKZ) in CDZOM. Bistveno se bodo izboljšali pogoji za delo v splošnih ambulantah in zobozdravstvu.

V letu 2023 smo resno pristopili k digitalizaciji zdravstvenih dejavnosti. V MDPŠ smo začeli s pripravo na digitalizacijo papirnate dokumentacije. Preden se ambulanta preseli v nove prostore, želimo vzpostaviti brezpapirno poslovanje. Srečali smo se z vso zahtevnostjo te transformacije. Ne glede na velike besede zdravstvene politike, ni na državni ravni nobene konkretne podpore pri vzpostavljanju procesov digitalizacije v zdravstvu.

Leto smo zaključili z negativnim finančnim rezultatom. Prvo polletje smo sicer zaključili s pozitivnim rezultatom. Zaradi investicije v kadre in nekritih povišanj cen materiala in storitev s strani ZZZS, se je v drugem polletju krivulja finančnega rezultata obrnila navzdol. Presežek odhodkov bomo lahko pokrili s presežkom prihodkov iz preteklih let. Če se bo zaostrovanje na finančnem področju nadaljevalo, bomo morali sprejeti ukrepe, ki bodo zniževali standard - tako za zaposlene, kot tudi paciente, če bomo želeli ohranjati pozitiven finančni rezultat.

I. Poslovno poročilo

1. ZAKONSKE PODLAGE

a) Zakonske podlage za izvajanje dejavnosti zdravstvenih zavodov:

- Zakon o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91, 8/96, 36/00 – ZPDZC, 127/06 – ZJZP),
- Zakon o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. 23/05 – uradno prečiščeno besedilo, 15/08 – ZPacP, 23/08, 58/08 – ZZdrS-E, 77/08 – ZDZdr, 40/12 – ZUJF, 14/13, 88/16 – ZdZPZD, 64/17, 1/19 – odl. US, 73/19, 82/20, 152/20 – ZZUOOP, 203/20 – ZIUPOPDVE, 112/21 – ZNUPZ, 196/21 – ZDOsk, 100/22 – ZNUZSZS, 132/22 – odl. US, 141/22 – ZNUNBZ, 14/23 – odl. US in 84/23 – ZDOsk-1),
- Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 91/07, 76/08, 62/10 – ZUPJS, 87/11, 40/12 – ZUJF, 21/13 – ZUTD-A, 91/13, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 111/13 – ZMEPIZ-1, 95/14 – ZUJF-C, 47/15 – ZZSDT, 61/17 – ZUPŠ, 64/17 – ZZDej-K, 36/19, 189/20 – ZFRO, 51/21, 159/21, 196/21 – ZDOsk, 15/22, 43/22, 100/22 – ZNUZSZS, 141/22 – ZNUNBZ, 40/23 – ZČmIS-1 in 78/23),
- Zakon o zdravniški službi (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 15/08 – ZPacP, 58/08, 107/10 – ZPPKZ, 40/12 – ZUJF, 88/16 – ZdZPZD, 40/17, 64/17 – ZZDej-K, 49/18, 66/19, 199/21 in 136/23 – ZIUZDS),
- Določila Splošnega dogovora za pogodbeno leto 2022 in Aneksa št. 1 k Splošnemu dogovoru za pogodbeno leto 2022,
- Uredba o določitvi programov storitev obveznega zdravstvenega zavarovanja, opredelitev zmogljivosti, potrebnih za njegovo izvajanje, in določitev obsega sredstev za leto 2022 (Uradni list RS, št. 112/22, 165/22 in 8/23),
- Uredba o programih storitev obveznega zdravstvenega zavarovanja, zmogljivostih, potrebnih za njegovo izvajanje, in obsegu sredstev za leto 2023 (Uradni list RS, št. 8/23, 52/23 in 111/23),
- Pogodbe o izvajanju programa zdravstvenih storitev za pogodbeno leto 2022 in 2023 z ZZZS.

b) Zakonske in druge pravne podlage za pripravo letnega poročila:

- Zakon o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18, 195/20 – odl. US, 18/23 – ZDU-1O in 76/23),
- Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2023 in 2024 (Uradni list RS, št. 150/22, 65/23, 76/23 – ZJF-I, 97/23 in 123/23 – ZIPRS2425),
- Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 108/09 – uradno prečiščeno besedilo, 13/10, 59/10, 85/10, 107/10, 35/11 – ORZSPJS49a, 27/12 – odl. US, 40/12 – ZUJF, 46/13, 25/14 – ZFU, 50/14, 95/14 – ZUPPJS15, 82/15, 23/17 – ZDOdv, 67/17, 84/18, 204/21 in 139/22),
- Zakon o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/99, 30/02 – ZJF-C in 114/06 – ZUE),
- Zakon o preglednosti finančnih odnosov in ločenem evidentiranju različnih dejavnosti (Uradni list RS, št. 33/11),
- Zakon o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti (Uradni list RS, št. 11/18, 79/18 in 78/23 – ZORR),
- Slovenski računovodski standardi (2016) (Uradni list RS, št. 95/15, 74/16 – popr., 23/17, 57/18 in 81/18),

- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 115/02, 21/03, 134/03, 126/04, 120/07, 124/08, 58/10, 60/10 – popr., 104/10, 104/11, 86/16, 80/19 in 153/21),
- Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 112/09, 58/10, 104/10, 104/11, 97/12, 108/13, 94/14, 100/15, 84/16, 75/17, 82/18, 79/19, 10/21, 203/21 in 158/22),
- Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava (Uradni list RS, št. 134/03, 34/04, 13/05, 138/06, 120/07, 112/09, 58/10, 97/12, 100/15, 75/17 in 82/18),
- Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (Uradni list RS, št. 45/05, 138/06, 120/07, 48/09, 112/09, 58/10, 108/13 in 100/15),
- Pravilnik o določitvi neposrednih in posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov (Uradni list RS, 46/03),
- Uredba o načinu priprave kadrovskih načrtov posrednih uporabnikov proračuna in metodologiji spremljanja njihovega izvajanja za leti 2023 in 2024 (Uradni list RS, št. 162/22),
- Navodilo v zvezi z razmejitvijo dejavnosti javnih zdravstvenih zavodov na javno službo in tržno dejavnost Ministrstva za zdravje (št. 0140-114/2022/3 z dne 19. 5. 2022),
- Dopis Ministrstva za zdravje – Izhodišča za pripravo finančnih načrtov za leto 2023 (št. 410-48/2022/13 z dne 25. 1. 2023).
- Interventna zakonodaja – epidemija COVID-19:
    - Zakon o nujnih ukrepih za zagotovitev stabilnosti zdravstvenega sistema – ZNUZSZS (Uradni list RS, št. 100/22, 141/22 – ZNUNBZ, 76/23 in 136/23 – ZIUZDS),
    - Zakon o nujnih ukrepih za zajezitev širjenja in blaženja posledic nalezljive bolezni COVID-19 na področju zdravstva – ZNUNBZ (Uradni list RS, št. 141/22 in 136/23 – ZIUZDS).

c) Interni akti zavoda:

- Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Zdravstveni dom Idrija, ki sta ga sprejeli ustanoviteljici - Občina Idrija in Občina Cerkno in je bil objavljen v Uradnem listu RS, št. 45/1998, dne 12.06.1998;
- Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o ustanovitvi Zdravstvenega doma Idrija, ki sta ga sprejeli ustanoviteljici, Občina Idrija in Občina Cerkno in je bil objavljen v Uradnem listu RS, št. 87/2001, dne 08.11.2001;
- Statut ZD Idrija.

2. CILJI ZA LETO 2023

ZAGOTAVLJANJE DOSTOPNOSTI DO OSEBNEGA ZDRAVNIKA

PLAN

V letu 2023 smo si zastavili prioritetne cilje:

- da omogočimo normalno delovanje NMP,
- da vzdržujemo sistem delovanja ambulant družinske medicine na način, da do zdravnika pridejo tudi pacienti iz občin ustanoviteljic, ki nimajo opredeljenega zdravnika in

- da pridobimo za redno zaposlitev specialista ginekologije in porodništva za vsaj 0,2 delovnega časa.

REALIZACIJA

1. V letu 2023 je služba NMP delovala nemoteno, čeprav je bilo veliko dela opravljenega z zunanjimi sodelavci.
2. V letu 2023 smo z nadomestno ambulanto, v katero so se pretežno vključevali specializanti in zdravnica iz tujine, zagotovili, da so imeli dostop do zdravnika tudi pacienti, ki niso opredeljeni ali pa je bil njihov izbrani zdravnik dlje časa odsoten. Izboljšali smo organizacijo prejetih klicev. Z vračanjem klicev vsem pacientom smo izboljšali njihovo zadovoljstvo.
3. Kljub dogovoru s Porodnišnico Postojna in specializantko, nismo uspeli zagotoviti 0,2 redne zaposlitve specialista. Specializantka se je po zaključku specializacije v celoti zaposlila v Porodnišnici Postojna.

DOSEGANJE POGOJEV ZA VZPOSTAVITEV CENTRA ZA DUŠEVNO ZDRAVJE OTROK IN MLADOSTNIKOV

PLAN

Do konca leta 2023 bomo zaposlili dodaten kader, in sicer najmanj:

- 1 psihologa,
- 1 srednjo medicinsko sestro,
- 1 diplomirano medicinsko sestro oziroma diplomiranega zdravstvenika,
- 1 socialnega delavca,
- 1 logopeda,
- 1 specialnega pedagoga in
- 1 delovnega terapevta.

REALIZACIJA

Prvega februarja je pričel z delom CDZOM v ZD Idrija. Od načrtovanih dodatnih zaposlitev smo zaposlili psihologinjo, specialno pedagoginjo in delovno terapevtko. Logopedinja je pričela s specializacijo s področja klinične logopedije, prav tako je v začetku leta s specializacijo s področja klinične psihologije pričela zaposlena psihologinja. Logopedinjo je nadomestila zunanja sodelavka. Začasno smo imeli zaposleno zunanjo sodelavko na področju sociologije, vendar se – zaradi pomankanja izkušenj - kasneje za njeno redno zaposlitev nismo odločili. Nismo zaposlili srednje medicinske sestre, ker so se spremenili normativi in je v timu lahko samo ena srednja medicinska sestra, ki je že zaposlena ter diplomirana medicinska sestra. Za zaposlitev slednje se nismo odločili zaradi pomanjkanja prostorov.

PRIPRAVA STRATEŠKEGA NAČRTA

PLAN

V strateškem načrtu bomo predvideli razvoj zdravstvene dejavnosti v Idriji in Cerknem, s poudarkom na delovanju ZD Idrija.

REALIZACIJA

V letu 2023 smo v službah uprave ZD Idrija izvajali številne aktivnosti, povezane s spremembo zakonodaje, pravilnikov, priprave in izvedbe investicij in drugih operativnih nalog. Vse naloge so presegale zmožnosti omejenega števila zaposlenih, zato nismo uspeli izvesti aktivnosti za pripravo

strateškega načrta. Glede na to, da se razmere še poslabšujejo, bomo pripravo strateškega načrta opustili.

3. DELOVNI PROGRAM

Izvedba programov

Ambulante družinske medicine (ADM) so plan presegle, kljub temu, da se je v prvi polovici leta ena zdravnica upokojila. To je bila zasluga požrtvovalnosti zdravstvenega in podpornega osebja.

V letu 2023 je brez zdravnika ponovno ostalo 1.200 pacientov, pretežno iz idrijske občine. V sodelovanju s specializanti in medicinskimi sestrami smo z nadomestno ambulanto zagotovili dostop vsem pacientom, in sicer na območju, ki ga pokriva ZD Idrija, navkljub dejstvu, da pacienti niso imeli opredeljenega zdravnika ali pa je bil njihov zdravnik odsoten. S kadrovsko okrepitvijo informacijske točke in spremembo ponudnika telefonske opreme, smo vzpostavili pregled nad prejetimi klici in urejeno odgovarjanje na klice.

V ambulantah **domov za upokojence** programa nismo realizirali, saj sta se zdravnici, ki delata v tamkajšnjih ambulantah, morali vključevati tudi v delo nadomestne ambulante in v ambulanto NMP.

Program v **antikoagulacijski ambulanti** ni bil dosežen, iz podobnega razloga, kot pretekla leta. Z uporabo neposrednih peroralnih antikoagulansov (NOAK), se terapija bistveno spreminja, kar ni upoštevano v splošnem dogovoru. Obravnavani so bili vsi pacienti, ki to terapijo potrebujejo.

Dispanzer za ženske ni dosegel planiranega obsega storitev, ker nismo uspeli zaposliti specialista. Redno zaposlitev smo nadomeščali z zunanjimi sodelavci, vendar v omejenem obsegu. Nadaljevali smo razgovore z ginekološko kliniko v UKC Ljubljana, vendar brez uspeha. Zato smo se dogovorili o sodelovanju z Bolnišnico za ženske bolezni in porodništvo Postojna, da bi specializantka po opravljeni specializaciji v obsegu 0,2 programa začela delati pri nas. Žal so jo v navedeni ustanovi zaposlili v celoti. Tudi s Splošno bolnišnico Nova Gorica nismo uspeli najti ustrezne rešitve.

Otroški in šolski dispanzer (OŠD) ni uspel realizirati planiranega programa kurative, ker imamo za 3 programe zaposlena 2 zdravnika. Zaposlili pa smo zdravnico iz Srbije, ki bo po 12-mesečnem dodatnem usposabljanju samostojno prevzela ambulanto.

V okviru OŠD je delala tudi **ambulanta za družinsko obravnavo za zdrav življenjski slog**. Vodi jo upokojena pediatrinja. Omenjena ambulanta je program izpolnila. Njeno delo je neposredno povezano s sistematičnimi pregledi otrok v 3. in 6. razredih. Tudi v letu 2023 je bil odziv staršev na skupinske obravnave slab, zato smo izvedli samo eno delavnico.

V **Razvojni ambulanti z zgodnjo obravnavo otrok** smo načrtovani program močno presegli. Pričakujemo, da bomo v letu 2024 dobili dodatnega 0,1 programa.

V **Centru za krepitev zdravja** (CKZ) programa za leto 2023 nismo uspeli realizirati. Smo pa opravili še enkrat več programa, kot v letu 2022.

Medicina dela prometa in športa (MDPŠ) je zdravstvena služba, ki se izvaja na osnovi plačil iz zasebnih virov. Zato ni predmet splošnega dogovora. V letu 2023 smo planiran obseg prihodkov presegli za skoraj 31 %, kljub temu, da je bila redno zaposlena zdravnica večino leta odsotna. V letu 2023 smo v MDPŠ začeli s pripravami na brezpapirno poslovanje, posledično smo se odločili za zamenjavo programa.

V okviru 4 programov **fizioterapije** smo, kljub daljši odsotnosti vodje, v letu 2023 izvedli preko 11,5 % več storitev, kot smo jih predvideli v planu. Čakalne dobe so se zelo podaljšale in so postale

nesprejemljive. Zato smo ob koncu leta dodatno zaposlili fizioterapevtko, saj je program plačan po realizaciji. Z Občino Cerkno smo se dogovorili, da v začasnih prostorih odpremo ambulanto fizioterapije, in sicer v začetku leta 2024.

Patronažna služba je presegla obseg načrtovanih storitev, vendar ni dosegla plana po vrednosti za te storitve. Zato je ZZZS odštel storitve za obravnave v oddaljenem kraju. S tem je tudi obseg storitev patronažne službe padel pod planirano vrednost. Menimo, da to ni upravičeno, zato bomo skupaj z ZZZS pristopili k iskanju primerne rešitve.

V letu 2022 smo začeli z izvajanjem programov **dispanzerja za mentalno zdravje in klinične psihologije**. Ker smo 1. 2. 2023 pridobili program **Centra za duševno zdravje otrok in mladostnikov (CDZOM)**, smo ta program izvajali samo v januarju. CZDOM je bil, glede na zaposlene, v prvem letu financiran v pavšalu. Žal vsega kadra, ki je potreben za delovanje centra, nismo uspeli zaposliti. Sta pa s specializacijo začeli redno zaposlena psihologinja in logopedinja. Dodatno smo zaposlili delovno terapevtko, specialno pedagoginjo in psihologinjo.

Program **pnevmologije** smo izvedli v večjem obsegu, kot je bilo načrtovano. Glede na plan je bil program izveden 158 %. Glavni razlog za to je večja potreba po storitvah pnevmologije, saj so se pretekla leta zaradi epidemije pacienti s pulmološkimi problemi na zdravnike obračali v manjšem obsegu. V letu 2023 se je program pulmologije preimenoval v pnevmologijo. Poleg tega sta se spremenila obračunski model in način obračunavanja storitev.

Na **rentgenu (RTG)** je bila ena od radioloških inženirk do konca poletja odsotna. Kljub temu je bil letni načrt presežen za 84,5 %. Dosežen rezultat je spodbuden, pričakujemo, da bomo prejeli 0,2 programa RTG.

Program **diabetologije -** glede na plan - ni bil dosežen. Delni vzrok za to je sistemske narave. Ob frekvenci obiskov, ko imamo naročene paciente na 12 minut, komaj zadostimo minimalnim strokovnim standardom obravnave. Želimo pa zagotoviti kakovostno oskrbo diabetoloških pacientov.

V okviru **zobozdravstvene dejavnosti za odrasle** smo za načrtovano realizacijo zaostali. Presegli pa smo jo pri **zobozdravstvenih ambulantah za otroke**.

Pri **nenujnih reševalnih prevozih** smo plan za leto 2023 presegli. Glede na leto 2022 so se nenujni prevozi zmanjšali za skoraj polovico, ker smo zmanjšali število dializnih pacientov s prevozom v ležečem stanju.

Sanitetne prevoze dializnih pacientov smo v letu 2023 izvedli v manjšem obsegu, kot leta 2022. Razlog je v že omenjenem zmanjšanju prevozov dializnih pacientov. Obseg teh prevozov močno presega planirani obseg.

Druge sanitetne prevoze smo izvedli v manjšem obsegu, kot je bilo planirano, saj ni bilo večjih potreb.

II. Računovodsko poročilo

1. INVESTIRANJE

V ZD Idrija je bilo v letu 2023 dokončanih za 625.801,62 EUR investicij. Viri za investicije v letu 2023 so bili:

- Lastna sredstva ZD Idrija: 284.633,79 EUR
- Občini ustanoviteljici (Idrija, Cerkno) v skupnem znesku 341.167,83 EUR, in sicer:

- Občina Idrija - prenos sredstev v upravljanje: 297.666,64 EUR
- Občina Cerkno - prenos sredstev v upravljanje: 6.113,02 EUR
- Občina Idrija - namenska sredstva od pobranih najemnin: 10.992,19 EUR
- Občina Cerkno - sofinanciranje investicij: 26.395,98 EUR

V celotnem planu investicij za leto 2023 smo sicer predvidevali za 722.461,00 EUR investicij, od tega 626.747,00 EUR iz lastnih sredstev.

2. IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV PO NAČELU POSLOVNEGA DOGODKA

Prihodki

Prihodki so bili v letu 2023 višji od planiranih za 12,27 %. Na to je vplival večji obseg opravljenih storitev (glede na plan), predvsem pri samoplačniških storitvah, katerih prihodki so bili višji od načrtovanih za 74,79 %. Prihodki od tržne dejavnosti so bili višji - delno zaradi ureditve cenikov. Tudi prihodki iz naslova obveznega zavarovanja in dodatnega prostovoljnega zavarovanja so bili višji, in sicer za 5,28 % oziroma 1,91 %. Prihodki iz naslova sekundarijev in specializacij (ZZZS) in pripravnikov so bili višji za 151 %, ker smo v letu 2023 zaposlili 2 specializanta družinske medicine, ki sta prejemala dodatno nagrado.

Za izvajanje dodatnega obsega NMP smo od občin ustanoviteljic prejeli 45.100,00 EUR, od tega iz proračuna Občine Idrija 34.100 EUR, iz proračuna Občine Cerkno pa 11.000 EUR. Za izobraževanje prvih posredovalcev smo iz proračuna Občine Idrija prejeli 2.916,41 EUR, iz proračuna Občine Cerkno pa 573,02 EUR.

Finančni prihodki so posledica obresti na denarna sredstva na vpogled. Tako visoki so zaradi porasta obrestnih mer konec leta 2022.

Odhodki

Odhodki so bili višji od planiranih za 14,38 % in tudi višji od prihodkov. Bili so višji tudi glede na leto 2022.

Pri stroških materiala se ponovno kaže razkorak med načrtovanimi in realiziranimi vrednostmi. Osnova za načrtovane stroške materiala so normativi po Uredbi za programe javne službe. To kaže na to, da so normativni stroški materiala prenizki glede na dejanske stroške. V letu 2023 nam ponovno ni bila priznana revalorizacija. Pri višanju cen materiala to pomeni povečanje razkoraka med normiranimi stroški materiala in dejanskimi stroški. Če primerjamo povišanje stroškov materiala glede na leto 2022, to povišanje sledi povišanju prihodkov. Odstopanje za 1 odstotno točko je posledica podražitev, ki jim prihodki za javno službo niso sledili. Na dvig stroškov materiala so najbolj vplivali stroški zdravil, laboratorijskega materiala in ostalega ne-zdravstvenega materiala. Pri vseh teh kategorijah so se dvignile cene nad pričakovanimi. Na stroške zdravil je vplival tudi večji obseg storitev. Pri ostalem ne-zdravstvenem materialu se je povečala nabava delovnih oblek zaradi dodatnih zaposlenih, predvsem na NMP in nakup oblačil za CKZ, CDZOM in patronažno službo.

Stroški storitev so bili bistveno višji od načrtovanih in nižji od leta 2022. Pri storitvah izstopajo ostale zdravstvene storitve, ki vključujejo podjemne pogodbe in pogodbe o poslovnem sodelovanju, ki so nadomeščali delo zdravstvenega osebja. Med njimi je bilo največ pogodb podpisanih z zdravniki, ki nadomeščajo redno zaposlene. Pri planiranju smo upoštevali kadrovske normative iz Uredbe in pogodbe z ZZZS, ki jih zaradi pomanjkanja zdravnikov nismo mogli doseči. Vrednost pogodb z zunanjimi

zdravstvenimi sodelavci je narasla zaradi večjega števila v NMP, dispanzerju za žene. K dvigu teh stroškov so prispevale tudi višje urne postavke, ki so jih zahtevali zunanji sodelavci, če smo jih želeli pridobiti ali zadržati za delo pri nas. V letu 2023 so se precej znižali stroški zunanjih laboratorijev. To je posledica zmanjšanega obsega testiranj za COVID.

Stroški izobraževanj so bili višji od načrtovanih in nižji od preteklega leta. Bistveno višji so bili stroški izobraževanj in specializacij, predvsem zato, ker je začelo s specializacijo 5 specializantov in 2 zdravnici iz tujine na dodatnem usposabljanju. Poleg tega so se stroški povečali tudi zaradi izobraževanj za potrebe vzpostavljanja CDZOM. Izobraževanja zaposlenih v CDZOM so praviloma dražja od ostalih. Močno so se povečale ostale ne-zdravstvene storitve. Razlog za to je predvsem povečan obseg izobraževanj, najem licence za antivirusni program za 3 leta, porast stroškov pridobivanja licenc in dovoljenj, ogrevanja in vzdrževanja ter poštnih stroškov.

Stroški amortizacije so bili v letu 2023 za 22.825 EUR višji od stroškov v letu 2022, in sicer zaradi investicij, ki so bile pretežno izvedene v letu 2022. Ker nismo uspeli izvesti vseh predvidenih investicij v letu 2023, je bil strošek amortizacije nekoliko nižji, kot smo načrtovali.

Stroški dela so bili višji od stroškov dela v letu 2022 zaradi novih zaposlitev, predvsem v CDZOM. Stroški dela so bili nižji od predvidenih, ker nismo uspeli zaposliti vseh načrtovanih zaposlenih, ki so predvideni po normativih v Uredbi. Toda, če upoštevamo, da jih nadomeščajo zunanji sodelavci in stroškom dela prištejemo stroške honorarjev, so ti stroški kljub temu višji, kot bi bili po Uredbi. Razlog je v dejstvu, da smo v letu 2023 imeli 1,5 specializantke, katerih stroške specializacije nimamo pokritih iz zunanjih virov. Poleg tega smo zaposlili dve zdravnici, ki sta v letu 2023 opravljali dodatno usposabljanje. Njuni stroški so bremenili ZD Idrija.

Med druge stroške spadajo plačila v Sklad za zaposlovanje invalidov, plačilo občini za energetsko sanacijo, študentsko delo in drugi stroški. Plačila v Sklad za zaposlovanje invalidov smo glede na leto 2022 v letu 2023 zmanjšali, ker smo najeli invalidsko podjetje za telefonske informacije. Sporazuma z idrijsko občino glede povračila investicije v energetsko sanacijo nismo uspeli prekiniti. Smo se pa ob koncu leta dogovorili, da bo do prekinitve prišlo z letom 2024.

Skupaj so bili stroški za 1.060.237 EUR višji od načrtovanih.

Rezultat

V letu 2023 smo ustvarili presežek odhodkov nad prihodki v višini 140.603 EUR. Razlog za tak rezultat so v glavnem nepokriti stroški amortizacije in materialnih stroškov ter stroški specializantov, za katere nismo imeli kritja iz prihodkov javnih sredstev.

Po Uredbi za leto 2023 ni bila priznana revalorizacija v cenah storitev. Ocenjujemo, da so cene materialov, storitev in opreme narasle najmanj v vrednosti letne inflacije. Posebej je pri tem potrebno izpostaviti amortizacijo, pri kateri že leta opozarjamo, da v kalkulacijah cen ni primerno ovrednotena. Z letom 2022 celotno vrednost odpisov vrednosti dolgoročnih sredstev upoštevamo kot strošek amortizacije. Izdelali smo približni izračun, kakšen del amortizacije smo pokrili s prihodki, namenjenimi stroškom amortizacije iz javne službe in tržne dejavnosti. Ugotovljena negativna razlika, v vrednosti 142.131 EUR, je na račun prihodkov iz javne službe. Res je, da so stroški amortizacije v zadnjih dveh letih precej narasli zaradi vlaganj občin ustanoviteljic in tudi zdravstvenega doma samega. Vendar ne moremo trditi, da katera od teh investicij ni bila potrebna za normalno delovanje zdravstvenih dejavnosti.

V letu 2023 smo zaposlili dve zdravnici, ki sta morali opraviti dopolnilno izobraževanje. Strošek njunega dela je v letu 2023 znašal 56.916 EUR. Poleg njiju smo zaposlili še specializantko klinične logopedije in za polovico delovnega časa specializantko klinične biokemije. Strošek njunega dela je znašal 25.595 EUR. Skupaj je njihov strošek dela znašal 82.511 EUR.

Predlagamo, da se presežek odhodkov nad prihodki v letu 2023 v vrednosti 140.603 EUR pokrije iz presežka prihodkov nad odhodki iz preteklih let.

3. IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV PO VRSTAH DEJAVNOSTI

Delež tržne dejavnosti je v prihodkih znašal 5,94 % in je ostal skoraj na isti višini kot v letu 2022, kljub višjim prihodkom iz naslova javne službe glede na preteklo leto. Prihodki od tržne dejavnosti so se, glede na preteklo leto, zvišali za 3 %, kljub temu, da je bila daljše obdobje odsotna zdravnica v ambulanti MDPŠ, ki so jo nadomeščali zunanji sodelavci.

Na osnovi delitve prihodkov in stroškov na javno službo in tržno dejavnosti lahko ugotovimo, da je presežek odhodkov nad prihodki nastal zaradi javne službe, kjer je primanjkljaj znašal 166.674 EUR. Tržna dejavnost je poslovala pozitivno, s presežkom prihodkov nad odhodki v vrednosti 26.071 EUR.

Potrebno pa je poudariti, da smo v letu 2023 spremenili metodologijo delitve stroškov na javno službo in tržno dejavnost, zato primerjava stroškov s planom in preteklim letom v celoti ni možna. V letu 2022 in pri planu za leto 2023 smo pri delitvi stroškov po dejavnostih prenesli stroške na tržno dejavnost, in sicer v enakem razmerju, kot je bilo razmerje pri prihodkih iz poslovanja. Zato je bil delež stroškov tržne dejavnosti enak, kot pri prihodkih. Pri spremljanju realizacije smo najprej prenesli vse neposredne stroške po dejavnostih, neposredne stroške pa smo prenesli v razmerju med prihodki od poslovanja javne službe in dejavnosti za trg. Nova metodologija je strokovno primernejša od prejšnje, saj realnejše prikazuje delitev stroškov med javno službo in tržno dejavnostjo.

Dejavnosti, ki so v celoti odvisne od prihodkov, pridobljenih na trgu, so MDPŠ, ortopedija in ultrazvok. MDPŠ je presegel v planu pričakovane prihodke. Pri storitvah ultrazvoka smo presegli plan prihodkov za skoraj 48 %. Vrednost prihodkov od storitev ortopeda je ostala v pričakovanem obsegu.

4. BILANCA STANJA

Vrednost sredstev se je v letu 2023 povečala, predvsem zaradi povečanja vrednosti nepremičnin, in sicer za 118.392 EUR in povečanja denarnih sredstev v vrednosti 168.344 EUR. Vrednost nepremičnin se je zaradi prenosa v upravljanje dveh stanovanj za zdravnici iz tujine zvišala. Denarna sredstva na računu so se zaradi manjše realizacije investicij povečala, v primerjavi s predvidenim planom za leto 2023.

Na strani obveznosti do virov sredstev so se najbolj zvišale obveznosti za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva, v višini 249.950 EUR. Razlog za to je bil prenos omenjenih stanovanj na ZD Idrija. Za 249.950 EUR so se zvišale tudi obveznosti do zaposlenih. Razlog za to so bile dodatne zaposlitve v letu 2023.

III. Obvezne priloge letnega poročila

Preglednice s finančnimi podatki so priloga tega poročila.

IV. Sanacijski načrt

V letu 2023 je ZD Idrija posloval s presežkom odhodkov nad prihodki. Pri načrtovanem uravnoteženem poslovnem izidu smo upoštevali sledeče sanacijske ukrepe:

1. Od zaposlenih bomo zahtevali, da izpolnijo plan aktivnosti, predviden na osnovi pogodbe z ZZZS. Zato jim bomo po podpisu pogodbe posredovali zahtevan obseg storitev na letni in mesečni ravni. Mesečno jih bomo obveščali o realiziranem obsegu storitev, po objavi opravljenih storitev s strani ZZZS.

2. Po četrtletjih bomo nadzirali prihodke in stroške po dejavnostih in odgovorne opozarjali v primeru možnih odklonov. V primeru negativnih odmikov od načrtovanih vrednosti, v primeru, da ne bo pokritja s strani prihodkov, bomo, če bo to le mogoče, takoj ukrepali.

3. V letu 2023 smo imeli zaposlene 3,5 specializantke, ki jih financiramo iz lastnih sredstev. Od njih sta dve zdravnici iz tujine, ki morata opraviti prilagoditveno obdobje. To prilagoditveno obdobje se družinski zdravnici zaključi marca 2024, pediatrinji avgusta 2024. Aktivno se bomo vključili v to, da bosta v čim krajšem času imeli strokovni izpit. S tem bomo skrajšali financiranje teh zdravnic brez ustreznih prihodkov.

4. V okviru tržne dejavnosti bomo ustvarili dovolj presežka prihodkov, da bomo z njim pokrili primanjkljaj pri javni dejavnosti. Zato bomo sproti prilagajali cenike tržne dejavnosti na način, da bomo uspeli realizirati pričakovani presežek.